

Vergaderjaar 1992-1993 Nr. 15a

21 244

Regelen inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties en wijziging van de Auteurswet 1912 (Wet op de naburige rechten)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 10 november 1992

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de fractie van de **PvdA** konden zich vinden in dit voorstel van wet en meenden dat de diverse belangen uitvoerig zijn gewogen tijdens de schriftelijke en mondelinge behandeling in de Tweede Kamer. Zij hadden dan ook geen behoefte deze discussie in deze Kamer te herhalen. Wel zouden ze graag willen vernemen of er al inzicht bestaat in de inhoud van de EG-richtlijn met betrekking tot deze materie.

De leden van de fractie van **D66** hadden met belangstelling en erkentelijkheid kennis genomen van dit mooie wetsvoorstel. Niettemin stelden zij nog de volgende paar vragen, te weten:

Is het waar dat de filmregeling, zoals gewijzigd door artikel 35 onder h. van het huidige wetsvoorstel zo moet worden begrepen, dat de bijzondere vergoedingsrechten voor auteurs en uitvoerende kunstenaars zoals neergelegd in de Wet op de Thuiskopie en de bijzondere vergoedingsrechten van uitvoerend kunstenaars en fonogrammenproducenten zoals neergelegd in artikel 7 van het onderhavige wetsvoorstel, buiten de fictieve overdracht van rechten aan de filmproducenten vallen?

Kan m.a.w. de met inning en repartitie belaste organisatie (Stichting Thuiskopie resp. de onlangs opgerichte Stichting Sena) de geïncasseerde gelden zonder meer naar uitvoerend kunstenaars en auteurs etc. overmaken zonder dat deze verdeling gefrustreerd wordt door een fictieve overdracht van rechten?

Een vraag bij artikel 8 is geïnspireerd door de discussie in de Tweede Kamer, waarbij werd gesproken over teevee in het café. Bevreemdend is, dat zowel de uitvoerend kunstenaar als de fonogrammenproducent geen verbodsrecht heeft, alleen is er ten behoeve van deze rechthebbenden een vergoedingsplicht met een billijke vergoeding vergelijkbaar met de Auteurswet, geregeld in artikel 7 lid 1. In artikel 8 wordt aan de Omroep een uitsluitend recht verleend om toestemming te verlenen, waardoor

Samenstelling:

Fleers (CDA), Glasz (CDA), Wagemakers (CDA), (voorzitter), Mastik-Sonneveldt (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Glastra van Loon (D66), mw. Vrisekoop (D66), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), mw. Bolding (Groen Links), Holdijk (SGP), Schuurman (RPF) en Veling (GPV).

een verbod mogelijk is. Omroepen krijgen daardoor een beter recht dan de uitvoerend kunstenaar of fonogrammenproducent, terwijl het nu juist de bedoeling was die drie groepen dezelfde rechten toe te kennen. Consequent zou dan ook zijn de Omroep ook alleen de vergoedingsplicht met een billijke vergoeding toe te staan. Was dat wellicht ook de bedoeling?

In artikel 17 staan de rechten van de uitvoerend kunstenaar zoals beslag, opeisen, vernietigen etc. Deze tekst vertoont grote overeenkomsten met artikel 28 van de Auteurswet en is daarvan bijna woordelijk overgenomen. Alleen ontbreekt in deze tekst de recent uitgebreide tekst van artikel 28 Auteurswet en met name lid 7 waarin de rechten van de licentienemer zijn geregeld. Te denken valt aan de licentiehouders van filmopnamen van een uitvoerend kunstenaar. Is dit welbewust gedaan en zo ja, waarom, of is hier sprake van een omissie?

De strekking van een aantal van de ingediende amendementen is de werking van deze wet uit te breiden voor een aantal groepen, die niet rechtstreeks vallen onder het begrip «uitvoerend kunstenaar» langs de weg van de onrechtmatige daadsactie. Is het waar dat bijvoorbeeld fotomodellen of mannequins van haute couture onder bepaalde omstandigheden via de rechter een beroep kunnen doen op de werking en bescherming van deze wet langs de omweg via de o.d.-actie en de interpretatie van de amendementen?

De leden van de **VVD**-fractie waren verheugd dat ten langen leste dit wetsvoorstel de Eerste Kamer had bereikt. Zij stelden zich op het standpunt dat met dit voorstel eindelijk recht wordt gedaan aan de uitvoerende kunstenaars.

Het Verdrag van Rome inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties dateert al van 1961, de Overeenkomst van Genève ter bescherming van producenten van fonogrammen tegen het ongeoorloofd kopiëren van hun fonogrammen reeds van 1971. De regering is derhalve niet over één nacht ijs gegaan toen zij het wetsvoorstel op 5 augustus 1989 indiende, bijna 3½ jaar nadat de toenmalige ministers van Justitie en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te kennen hadden gegeven dat de toetreding tot het bovengenoemde Verdrag van Rome zou worden bevorderd. Dat de behandeling van het wetsvoorstel vervolgens nog zo lang heeft geduurd, betreurden deze leden. Ook al trad in november 1989 een nieuwe kabinet aan, dat ontslaat de ambtenaren niet van de plicht voortvarend een Memorie van Antwoord te ontwerpen. Voor het lange uitblijven van de Nota naar aanleiding van het eindverslag lijkt al helemaal geen excuus voorhanden.

De door de regering gemaakte keuze is de juiste; de rechten van de uitvoerende kunstenaars c.s. worden beschermd en de repartities zullen niet een heffing zijn ter ondersteuning van de Nederlandse cultuurpolitiek, hoezeer de onderwerpelijke leden het belang van de instandhouding van de Nederlandse cultuur ook onderschreven. Wel rees bij deze leden de vraag of de regering nauwgezet wil volgen of in de praktijk een vlucht zal ontstaan naar de reproductie van niet-beschermden werken. Mocht zulks het geval blijken, dan zal de regering daarin dan wellicht aanleiding tot herstel van de concurrentieverhoudingen tussen beschermden en niet-beschermden werken een gelijke heffing te (doen) leggen op onbeschermden werken, zulks ten behoeve van een fonds.

De leden van de **SGP**-fractie stelden met betrekking tot de verhouding tussen het wetsvoorstel en het Elvis Presley-arrest (HR 24 februari 1989, NJ 1989, 701) de vraag of de mogelijkheid bestaat dat er uitvoerende kunstenaars tussen wal en schip raken, doordat zij geen bescherming aan het wetsvoorstel kunnen ontlenen, terwijl dit met het Presley- arrest wel mogelijk zou zijn. Indien deze situatie zich voor zou kunnen doen, vroegen deze leden of deze artiesten (en producenten) alsdan een actie uit onrechtmatige daad zouden kunnen instellen.

De voorzitter van de commissie,
Wagemakers

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld